

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2026 m. liepos 30 d. Nr. 21RE2- 343 (AG2-296/16-2026)

Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – ir Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Marinos Adomaitės, Vilijos Astrauskienės ir Lauros Bernikienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja),

2026 m. liepos 30 d. Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos X. Y. skundą atsakovėms Šilutės rajono savivaldybės administracijai ir Šilutės rajono savivaldybei, atstovaujamai mero, dėl Šilutės rajono savivaldybės mero 2026 m. birželio 25 d. rašto Nr. R3-2911 „Dėl pakartotinio reikalavimo“ dalies panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Komisijoje 2026 m. liepos 14 d. rezoliucija priimtas nagrinėti pareiškėjos X. Y. skundas atsakovei Šilutės rajono savivaldybės administracijai (toliau – ir Administracija) ir Šilutės rajono savivaldybei, atstovaujamai mero (pareiškėjos sutikimu, atsakovė 2026 m. liepos 27 d. įtraukta pranešėjo rezoliucija), kuriuo pareiškėja prašo:

1) panaikinti Administracijos sudaryto 2026 m. birželio 25 d. rašto Nr. R3-2911 „Dėl pakartotinio reikalavimo“ (toliau – ir Raštas) dalį, pasirašyto Šilutės rajono savivaldybės mero (toliau – ir Meras), susijusią su pareiškėjos 2026 m. birželio 2 d. pakartotinio reikalavimo dėl galimų teisės aktų pažeidimų valstybinėje žemėje (unikalus Nr. 4400-6115-4032) išnagrinėjimu;

2) įpareigoti Administraciją per Komisijos nustatytą terminą iš naujo išnagrinėti pareiškėjos 2026 m. birželio 2 d. pakartotinį reikalavimą (toliau – ir Prašymas), laikantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir VAI) reikalavimų, visapusiškai įvertinti visas reikšmingas faktines aplinkybes ir, nustatčius teisės aktų pažeidimus, pagal kompetenciją imtis teisės aktuose nustatytų priemonių jiems pašalinti.

Skunde nurodo, kad Šilutės rajono savivaldybė patikėjimo teise valdo žemės sklypą, esantį (*duomenys neskelbtini*) r. sav., (*duomenys neskelbtini*), (*duomenys neskelbtini*) g. (*duomenys neskelbtini*) (toliau – ir Žemės sklypas). Paaiškina, kad pareiškėja 2025 m. lapkričio 18 d. skundu kreipėsi į Administraciją dėl patikrinimo Žemės sklype dėl galimų teisės aktų pažeidimų, susijusių su želdiniais valstybinėje žemėje, su prašymu nustatčius pažeidimus, įpareigoti atsakingus asmenis pašalinti pažeidimus – pašalinti (perkelti) Žemės sklypo šiaurinėje dalyje esantį 21 vienetą riešutų (lazdyno) medį (krūmą) (toliau – ir Skundas). Atsakovė 2025 m. gruodžio 8 d. raštu „Dėl skundo“ (toliau – ir Raštas Nr. 1), informavo pareiškėją, jog atsakovės atstovai 2025 m. gruodžio 3 d. atliko patikrinimą Žemės sklype ir įpareigojo namo gyventoją Y. Y. per 3 mėnesius želdinius perkelti iš sklypo šiaurinės dalies. Pabrėžia, kad pareiškėja nebuvo informuota apie įpareigojimo surašymo datą, tačiau atsižvelgiant į atsakovės Raštą Nr. 1, darė prielaidą, kad vėliausias pažeidimų pašalinimo terminas gali būti 2026 m. kovo 8 d. Per tris mėnesius pažeidimai pašalinti nebuvo, todėl pareiškėja sprendžia, kad atsakovė įpareigojimo vykdymo kontrolės nevykdė ir nesidomėjo, ar nustatytas įpareigojimas yra įvykdytas ir / ar pažeidimai pašalinti.

Nurodo, kad 2026 m. kovo 9 d. pranešimu pareiškėja kreipėsi į atsakovę su reikalavimu atlikti pakartotinį patikrinimą, imtis teisės aktuose numatytų priemonių, kad būtų įvykdytas atsakovės įpareigojimas pašalinti pažeidimus, taikyti atsakomybę bei informuoti pareiškėją apie atlikto pakartotinio patikrinimo rezultatus, priimtus sprendimus, taikytas priemones pažeidimams pašalinti (toliau – ir Pranešimas). Atsakovė 2026 m. balandžio 7 d. raštu „Dėl pranešimo“, informavo pareiškėją, jog atsakovės atstovai 2026 m. balandžio 3 d. atliko pakartotinį patikrinimą Žemės sklype, ir želdiniai, dėl kurių buvo kilęs ginčas, yra persodinti ir atitraukti nuo šiaurinės sklypo ribos (toliau – ir Raštas Nr. 2).

Paaikškina, kad pareiškėja 2026 m. balandžio 22 d. kreipėsi į atsakovę su reikalavimu, kuriame nurodė ir pateikė duomenis, kad pažeidimai nepašalinti, taip pat pareikalavo nedelsiant pateikti duomenis (toliau – ir Prašymas Nr. 1). Atsakovė teisės aktuose nustatytais terminais (20 darbo dienų) atsakymo į Prašymą Nr. 1 nepateikė ir nepateikė duomenų, kuriais remiantis Rašte Nr. 2 teigė, jog įpareigojimas tinkamai įvykdytas. Atsakovė 2026 m. gegužės 26 d. raštu „Dėl reikalavimo“ informavo pareiškėją, jog atsakovė 2026 m. gegužės 25 d. atlikto pakartotinio patikrinimo metu nustatė, jog ginčo objektu esantys želdiniai yra nugenėti iki maždaug 2,5 m aukščio, o arčiausiai tvoros esantys lazdynai žemės naudotojų teigimu bus perkeliami rudens laikotarpiu, kadangi šiuo metu jų persodinimas galėtų pakenkti augalų gyvybingumui ir jie gali neišgyventi (toliau – ir Raštas Nr. 3). Jokie duomenys, kurių buvo prašoma pateikti Prašymu Nr. 1 pateikti nebuvo.

Pažymi, kad pareiškėja 2026 m. birželio 2 d. pakartotiniu reikalavimu (minėta, toliau – ir Prašymas) kreipėsi į atsakovę su reikalavimais nedelsiant imtis visų būtinų veiksmų pažeidimams valstybinėje žemėje pašalinti ir užtikrinti, kad želdiniai būtų persodinti, laikantis teisės aktuose nustatytų reikalavimų ir nebūtų pažeidinėjamos pareiškėjos teisės ir teisėti interesai; nedelsiant pateikti duomenis (įrodymus (atliktus atstumų matavimus)) patvirtinančius, kuriais remiantis Atsakovė Rašte Nr. 2 teigė, jog Y. Y. Žemės sklype įpareigojimą įvykdė tinkamai ir persodinti želdiniai (jų vieta) atitinka teisės aktų reikalavimus (išlaikyti numatyti atstumai); pateikti duomenis ir dokumentus, kuriais remiantis atsakovė pritarė žemės naudotojų teiginiui ir (ar) konstatavo, kad želdinių dėl kurių yra kilęs ginčas, esančių valstybinėje žemėje (unikalus Nr. *(duomenys neskelbtini)*) adresu: *(duomenys neskelbtini)* r. sav., *(duomenys neskelbtini)* mstl., *(duomenys neskelbtini)* g. *(duomenys neskelbtini)*, persodinimas galimas tik rudens laikotarpiu ir kad jų persodinimas šiuo metu gali pakenkti želdinių gyvybingumui; nurodyti teisinį ir faktinį pagrindą, kuriuo remiantis atsakovė toleravo 2025 m. gruodžio 3 d. pirmo patikrinimo metu nustatyto įpareigojimo nevykdymą; paaiškinti, kodėl atsakovė laiko pagrįstais ir priimtinais žemės naudotojų argumentus, kurie pateikti jau pasibaigus nustatytam 3 mėnesių terminui pažeidimams pašalinti ir kokių teisiniu pagrindu tokie argumentai yra laikomi teisėtu pagrindu nevykdyti atsakovės priimto įpareigojimo; nurodyti, kokių teisės aktų nuostatomis, vidaus tvarkomis ar kitais dokumentais grindžiama atsakovės praktika nesiiimti veiksmų užtikrinant realų įpareigojimo įvykdymą.

Teigia, jog skundžiamu Raštu atsakovė informavo pareiškėją, jog nagrinėjama situacija yra susijusi su gretimų nekilnojamojo turto objektų naudotojų nesutarimu dėl želdinių vietos ir jų galimo poveikio kaimyniniam sklypui. Atsakovė taip pat nurodė, jog nėra šio ginčo šalis ir neturi įgaliojimų spręsti privačių asmenų tarpusavio civilinių ginčų ar nustatyti jų teisių bei pareigų. Tokie ginčai sprendžiami šalių susitarimu arba teisės aktų nustatyta tvarka kompetentingose ginčus nagrinėjančiose institucijose. Taip pat Atsakovė nurodė, jog ji tinkamai vykdė jai pavestas funkcijas savo kompetencijos ribose.

Atsakovės priimtą Raštą vertina kaip administracinį sprendimą pagal VAI 2 straipsnio 5 dalies nuostatas ir teigia, jog jis privalo atitikti VAI 10 straipsnio 5 dalies reikalavimus. Nesutinka su atsakovės teiginiais, jog nagrinėjama situacija yra susijusi su gretimų nekilnojamojo turto objektų naudotojų nesutarimu dėl želdinių vietos ir jų galimo poveikio kaimyniniam sklypui. Atsakovės pozicija, jog ji neturi įgaliojimų spręsti Prašyme keliamų klausimų prieštarauja pačios atsakovės veiksams (patikrinimo atlikimas, pažeidimo konstatavimas). Argumentuoja, jog keliamas klausimas neabejotinai patenka į atsakovės kompetencijos ribas, nes Žemės sklypas yra valstybinė žemė.

Remdamasi Vietos savivaldos įstatymo (toliau – ir VSI) 6 straipsnio 26 punktu, Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklių, patvirtintų 2007 m. gruodžio 29 d. Aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-717 (toliau – ir Želdynų priežiūros taisyklės), 2, 5.1, 5.10, 5.11 papunkčiais, argumentuoja, jog savivaldybė privalo užtikrinti, kad valstybinėje žemėje veisiami želdiniai nepažeistų teisės aktų reikalavimus net ir tuo atveju, jei valstybine žeme faktiškai naudojasi kiti asmenys. Akcentuoja, jog pareiškėja kreipėsi dėl galimų teisės aktų pažeidimų valstybinėje žemėje ir prašė atsakovės įgyvendinti teisės aktais pavestas viešojo administravimo funkcijas – ištirti galimą pažeidimą, užtikrinti priimto įpareigojimo vykdymą ir imtis teisės aktuose numatytų veiksmų. Todėl atsakovės teiginius, kad nagrinėjama situacija yra privataus pobūdžio civilinis ginčas, laiko nepagrįstais, nemotyvuotais, prieštaraujančiais bylos faktinėms aplinkybėms bei pačios atsakovės ankstesniems administraciniais veiksmais.

Pareiškėjos vertinimu, atsakovė, vykdydama jai teisės aktais pavestas funkcijas, netinkamai vykdė priimto įpareigojimo kontrolę ir nesiėmė visų pagal kompetenciją būtinų veiksmų dėl ko pažeidimai nėra pašalinti iki šios dienos.

Argumentuoja, jog Raštas neatitinka administraciniam sprendimui keliamų reikalavimų, iš jo turinio nėra aišku, kokią galutinį administracinį sprendimą priėmė atsakovė, išnagrinėjusi Prašymą, nėra suformuluota, kaip išspręsti Prašyme suformuluoti reikalavimai ir kokios konkrečios teisinės pasekmės kyla iš Rašto. Neaišku, ar atsakovė pripažino, kad 2025 m. gruodžio 3 d. duotas įpareigojimas yra tinkamai įvykdytas, ar konstatavo, jog jis nėra įvykdytas, ar nusprendė pratęsti jo įvykdymo terminą, ar apskritai atsisakė užtikrinti jo vykdymą. Taip pat nėra aišku, ar Prašymas buvo atmestas, tenkintas visiškai ar iš dalies, ar jo nagrinėjimas faktiškai tęsiamas iki želdinių persodinimo rudens laikotarpiu. Ginčijamame Rašte taip pat nenurodyta, ar administracinė procedūra yra baigta, ar ji bus tęsiama iki faktinio 2025 m. gruodžio 3 d. įpareigojimo įvykdymo, kokių konkrečių veiksmų atsakovė ketina imtis, jeigu žemės naudotojas ir toliau nevykdys jai duoto įpareigojimo, bei kokios teisinės pasekmės kils jo nevykdymo atveju.

Pareiškėja vertina, jog Rašto dalis apsiriboja atliktų veiksmų chronologijos išdėstymu, tačiau administracinio sprendimo motyvavimas negali būti sutapatinamas su faktinių aplinkybių ar atliktų veiksmų išvardijimu. Vien tai, kad atsakovė atliko tam tikrus patikrinimus ar bendravo su žemės naudotojais (melagingai nurodyta, kad buvo bendrauta su pareiškėja ar kitu su pareiškėja susijusiu asmeniu), savaime nepatvirtina atsakovės priimtų išvadų pagrįstumo. Atsakovės išvados grindžiamos vien subjektyviu aplinkybių vertinimu ir nėra patvirtintos jokiais patikimais, patikrinamais bei objektyviais įrodymais. Atsižvelgiant į tai, daro išvadą, kad atsakovės pozicija neatitinka objektyvumo ir išsamumo reikalavimų, o priimtose išvados nėra pakankamai motyvuotos bei pagrįstos faktinėmis aplinkybėmis. Taip pat sprendžia, jog atsakovė pažeidė VAI 3 straipsnyje įtvirtintus viešojo administravimo principus – teisėtumo, objektyvumo bei išsamumo.

Pareiškėjai neaišku, kuris subjektas yra atsakingas už Rašto priėmimą: Administracija ar Meras. Prašo įvertinti, koku teisiniu pagrindu Administracijos sudarytą Raštą pasirašė Meras ir, ar toks pasirašymas atitinka Merui nustatytas kompetencijos ribas.

Atsakovė Šilutės rajono savivaldybės administracija atsiliepimu nesutinka su pareiškėjos skundu ir prašo jį atmesti.

Pažymi, kad Administracija nuosekliai vykdė jai teisės aktais pavestas funkcijas: organizavo Želdynų ir želdinių apsaugos, priežiūros ir tvarkymo komisijos (toliau – ir Želdynų ir želdinių komisija) išvykstamąjį posėdį, atliko pakartotinius faktinių aplinkybių patikrinimus, vertino pareiškėjos ir kitų suinteresuotų asmenų pateiktą informaciją, inicijavo papildomas priemones situacijai spręsti ir pareiškėjai teikė motyvuotus atsakymus. Mano, kad pareiškėjos nesutikimas su Administracijos atliktu faktinių aplinkybių vertinimu ar pasirinktomis administracinėmis priemonėmis savaime nepatvirtina, kad Raštas yra neteisėtas. Administracinio ginčo nagrinėjimo objektas yra Administracijos veiksmų ir sprendimo teisėtumas, o ne klausimas, ar Administracija galėjo pasirinkti kitokį veikimo būdą. Administracijos vertinimu, pareiškėjos skunde nenurodyta tokių faktinių ar teisinių aplinkybių, kurios sudarytų pagrindą pripažinti ginčijamą Raštą neteisėtu arba konstatuoti, kad Administracija nevykdė jai teisės aktais pavestų funkcijų.

Nurodo faktines aplinkybes, kurios atsakovės vertinimu, patvirtina, jog Administracija organizavo Želdynų ir želdinių komisijos išvažiuojamąjį posėdį, nustatė teisės aktų reikalavimų neatitinkančią situaciją ir pareikalavo ją pašalinti, pakartotinai tikrino faktines aplinkybes, organizavo papildomas priemones neigiamam poveikiui sumažinti, reagavo į kiekvieną pareiškėjos ir jos atstovės kreipimąsi, priėmė motyvuotus administracinius sprendimus. Administracinės procedūros eiga turi būti vertinama kaip vientisas procesas, o ne kaip atskirų dokumentų visuma.

Paaikškina, kad 2025 m. gruodžio 3 d. atlikus pirminį vietos patikrinimą buvo nustatyta, kad pirmoji želdinių eilė yra pasodinta per arti gretimo sklypo ribos, todėl žemės naudotojui buvo nurodyta ją pašalinti arba persodinti per 3 mėnesius. Tokios pačios aplinkybės buvo užfiksuotos ir Želdynų ir želdinių komisijos paaiškinime. Taip pat, reaguodama į Pranešimą, Administracija 2026 m. balandžio 3 d. atliko pakartotinį patikrinimą, o Raštu Nr. 2 pareiškėjos atstovę informavo apie tuo metu vizualios vietos apžiūros metu nustatytas faktines aplinkybes. Vėliau, gavus naujus pareiškėjos kreipimusis ir atlikus papildomą 2026 m. gegužės 25 d. patikrinimą, buvo nustatyta, kad dalis arčiausiai tvoros esančių želdinių dar nėra galutinai perkelta, todėl Administracija 2026 m. birželio 25 d. atsakyme (Rašte) pateikė išsamesnį administracinės procedūros metu nustatytų faktinių aplinkybių ir jų raidos paaiškinimą. Nagrinėdama Prašymą, Administracija papildomai įvertino administracinės procedūros metu surinktą informaciją, atliko dar vieną faktinių aplinkybių patikrinimą ir Rašte paaiškino, kad 2026 m. balandžio 3 d. patikrinimo metu geodeziniai ar kiti specialūs matavimai nebuvo atliekami, o išvados buvo grindžiamos vizualiai nustatytais aplinkybėmis. Taip pat buvo konstatuota, kad 2026 m. gegužės 25 d. patikrinimo metu dalis arčiausiai tvoros esančių želdinių dar nebuvo galutinai perkelta, tačiau buvo nugenėti iki maždaug 2,5 metro aukščio, o žemės naudotojai informavo planuojantys jų perkėlimą rudens laikotarpiu.

Teigia, jog nors 2026 m. balandžio 7 d. ir 2026 m. birželio 25 d. raštuose pateiktas faktinių aplinkybių aprašymas skiriasi, šis skirtumas paaiškinamas tuo, kad administracinė procedūra buvo tęsiama, buvo atliekami papildomi patikrinimai ir vertinama naujai gauta informacija. Todėl vėlesnis raštas nepaneigia ankstesnio sprendimo priėmimo metu turėtos informacijos, o atspindi administracinės procedūros metu vėliau nustatytas aplinkybes.

Akcentuoja, kad atsakovė veikė, vykdydama teisės aktuose nustatytas funkcijas. Vadovaudamasi VSI 6 straipsnio 26 punktu, 15 straipsnio 2 dalies 28 punktu, nurodo savivaldybių funkcijas, susijusias su želdynų priežiūra, apsauga, tvarkymu, taisyklių tvirtinimu. Vadovaudamasi Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2025 m. balandžio 24 d. sprendimu Nr. T1-808 patvirtintomis Šilutės rajono savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos taisyklėmis (toliau – ir Savivaldybės taisyklės) ir Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punktu, teigia, jog vykdė želdinių kontrolę.

Administracija pažymi, kad teisės aktai suteikia jai teisę, neperžengiant kompetencijos ribų, pasirinkti konkrečias administracinio reagavimo priemones, atsižvelgiant į nustatytas faktines aplinkybes, proporcingumo principą ir siekiamą tikslą. Nagrinėjamu atveju, Administracija reagavo etapais: nustatė pažeidimą, pareikalavo jį pašalinti, pakartotinai tikrino situaciją, organizavo želdinių genėjimą ir vertino tolesnę situacijos raidą.

Atsakovės vertinimu, Raštas yra teisėtas, pagrįstas, jį priimant buvo laikytasi viešojo administravimo principų.

Argumentuoja, kad nei Vietos savivaldos įstatymas, nei Želdynų įstatymas nenustato savivaldybei pareigos užtikrinti, kad privatus asmuo faktiškai įvykdytų administracijos rekomenduotus ar nurodytus veiksmus per konkretų terminą. Savivaldybės pareiga yra vykdyti kontrolę, vertinti faktines aplinkybes, taikyti teisės aktuose numatytas priemones ir priimti motyvuotus administracinius sprendimus. Todėl vien aplinkybė, kad pareiškėja pageidavo kitokių ar griežtesnių poveikio priemonių, savaime nesudaro pagrindo pripažinti Administracijos veiksmus neteisėtais.

Nesutinka su pareiškėjos vertinimu, kad Administracija, nustačiusi teisės aktų reikalavimų neatitinkančią situaciją ir įpareigojusi ją pašalinti, vėliau nevykdė šio įpareigojimo įgyvendinimo kontrolės ir nesiėmė veiksmų užtikrinti jo vykdymą.

Administracija pažymi, kad administracinė procedūra buvo vykdoma atliekant vietos apžiūras, vertinant faktinę situaciją, surenkant suinteresuotų asmenų paaiškinimus ir kitus administracinėje byloje esančius duomenis. Bylos medžiaga nepatvirtina, kad konkrečiu atveju teisės aktai būtų nustatę pareigą Administracijai atlikti geodezinius matavimus kaip privalomą kiekvieno patikrinimo elementą. Administracijos sprendimai buvo grindžiami administracinės procedūros metu surinkta informacija, kuri, Administracijos vertinimu, buvo pakankama sprendimui priimti. Tai, kad pareiškėja kitaip vertina surinktų duomenų pakankamumą, savaime neįrodo, jog Administracija pažeidė pareigą išsamiai ištirti faktines aplinkybes. Pabrėžia, kad pareiškėjos skunde nurodyti argumentai nesudaro pakankamo teisinio pagrindo pripažinti Rašto neteisėtu ar jį panaikinti. Pareiškėjos nesutikimas su Administracijos atliktu faktinių aplinkybių vertinimu ar pasirinktomis administracinėmis priemonėmis savaime neįrodo administracinio sprendimo neteisėtumo.

Atsakovė Šilutės rajono savivaldybė, atstovaujama Mero, palaiko Administracijos atsiliepime išdėstytą poziciją ir prašo skundą atmesti. Paaiškina, jog Prašymas buvo teikiamas Šilutės rajono savivaldybei, atstovaujamai Mero, todėl skundžiamas Raštas ir buvo pasirašytas Mero. Vadovaudamasi VSĮ nuostatomis, argumentuoja, kad Meras yra savivaldybės vykdomoji institucija, todėl į savivaldybei adresuotus kreipimusis gali būti atsakoma savivaldybės vardu, merui pasirašant atitinkamą dokumentą, įgyvendinant savivaldybės atstovavimo funkcijas. Nagrinėjamu atveju, Administracija vykdė Mero institucijos aptarnavimo funkcijas ir nepriėmė savarankiško sprendimo dėl pareiškėjos Prašymo.

Pareiškėjos atstovė advokatė D. D. 2026 m. liepos 30 d. iki posėdžio pateikė prašymą atidėti posėdį, įpareigojant Administraciją ir (ar) Merą pateikti paaiškinimą, kuris subjektas priėmė Raštą, kokių teisiniu pagrindu Mero rašte Komisijai teigiama, kad Administracija vykdė Mero institucijos aptarnavimo funkcijas, paaiškinti neatitikimus tarp Mero rašto (atsiliepimo) ir Administracijos atsiliepimo, išreikalauti iš Administracijos informaciją ir dokumentus, patvirtinančius, kaip buvo nagrinėjamas Prašymas, įvertinti atsakovų proceso metu pateiktų prieštaringų paaiškinimų dėl ginčijamo administracinio akto autoriaus reikšmę sprendžiant ginčijamo administracinio akto teisėtumo ir pagrįstumo klausimą (toliau – ir Procesinis prašymas).

Atsižvelgdama į tai, kad byloje surinkti visi reikšmingi įrodymai sprendimui dėl ginčo priimti, atsakovių buvo prašoma pateikti atsiliepimą į skundą ir su skundu susijusią medžiagą (įrodymus, paaiškinimus), kaip numatyta Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo (toliau – ir IAGNTĮ) 11 straipsnio 1 dalies 2 punkte, atsakovės pateikė atsiliepimus į skundą, su ginču susijusios medžiagos neteikė, kadangi ji pateikta iš pareiškėjos, Komisija Procesinį prašymą vertina kaip perteklinį ir jo netenkina. Atsakovės paaiškino Rašto priėmimo aplinkybes, aiškiai ir nedviprasmiškai nurodė, jog Raštą priėmė Meras, ką patvirtina ir metaduomenų kortelės duomenys, todėl vien aplinkybė, kad pareiškėja nesutinka su tokiu vertinimu, nėra pagrindas ilginti IAGNTĮ numatytą ginčų nagrinėjimo procesą. Komisija vertinimą dėl Mero kompetencijos priimti Raštą pateiks sprendimo motyvuose. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Komisija Procesinio prašymo netenkina.

Bylos šalys tinkamai informuotos apie posėdžio vietą ir laiką. Pareiškėja prašė bylą nagrinėti rašytinio proceso tvarka, atsakovės sutiko su bylos nagrinėjimu rašytinio proceso tvarka. Atsižvelgiant į bylos šalių valią, vadovaujantis IAGNTĮ 14 straipsnio 7 dalimi, byla išnagrinėta rašytinio proceso tvarka.

Skundas tenkintinas iš dalies.

Byloje kilo ginčas dėl Šilutės rajono savivaldybės mero 2026 m. birželio 25 d. rašto Nr. R3-2911 „Dėl pakartotinio reikalavimo“ (minėta, toliau – ir Raštas) dalies, susijusios su pareiškėjos 2026 m. birželio 2 d. pakartotinio reikalavimo dėl galimų teisės aktų pažeidimų Žemės sklype išnagrinėjimu, teisėtumo ir Administracijos įpareigojimo atlikti veiksmus pagrįstumo.

Pirmiausia Komisija pasisako dėl Raštą priėmusios subjekto ir jo kompetencijos. Vadovaujantis VSI 3 straipsnio 3 dalimi, 27 straipsnio 2¹ dalimi, Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. V-117 patvirtintų Dokumentų rengimo taisyklių 6, 10, 17, 51 punktų nuostatomis, skundžiamą Raštą sudarė Administracija, kaip Mero instituciją aptarnaujantis subjektas, Raštas pasirašytas ant Mero blanko, metaduomenų kortelės duomenys patvirtina, kad jį pasirašė Meras Vytautas Laurinaitis, todėl darytina išvada, jog skundžiamą aktą priėmė Meras.

Meras – savivaldybės vykdomoji institucija (savivaldybės vadovas), turinti savivaldybės valdžios ir viešojo administravimo įgaliojimus, atsakinga už įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų ir savivaldybės tarybos sprendimų tiesioginį įgyvendinimą (VSI 3 straipsnio 3 dalis). Mero įgaliojimai apibrėžti VSI 27 straipsnio 2 dalyje, šis sąrašas yra baigtinis. Tarp numatytų Mero įgaliojimų nėra tiesiogiai numatytų įgaliojimų dėl želdinių priežiūros, tvarkymo. Meras įgaliojimams vykdyti gali pasitelkti savivaldybės administraciją (VSI 27 straipsnio 2¹ dalis). Tai reiškia, jog Meras sprendžia, ar tiesiogiai pats vykdo VSI 27 straipsnio 2 dalyje numatytus įgaliojimus, ar įgaliojimams vykdyti pasitelkia Administraciją.

Savivaldybės administravimo subjektai – savivaldybės institucijos ir įstaigos, kiti subjektai, turintys teisės aktų suteiktus įgaliojimus, atliekantys jiems pavestas viešojo administravimo funkcijas ir atsakingi už šių funkcijų įgyvendinimą (VSI 3 straipsnio 7 dalis). Savivaldybės administracija yra savivaldybės biudžetinė įstaiga, kurią sudaro struktūriniai padaliniai, į struktūrinius padalinius neįeinančios pareigybės ir savivaldybės administracijos filialai – seniūnijos (savivaldybės administracijos struktūriniai teritoriniai padaliniai) (VSI 33 straipsnio 1 dalis). Savivaldybės administracija įgyvendina įstatymus ir Vyriausybės nutarimus, nereikalaujančius savivaldybės tarybos sprendimų (VSI 33 straipsnio 3 dalies 2 punktas). Vadovaujantis VSI 34 straipsnio 1 dalimi, savivaldybės administracijos direktorius tiesiogiai ir asmeniškai merui atsako už įstatymų, įstatymų įgyvendinamųjų teisės aktų, Vyriausybės, savivaldybės tarybos, mero sprendimų įgyvendinimą savivaldybės teritorijoje jo kompetencijai priskirtais klausimais.

Taigi, nurodytas teisinis reguliavimas suponuoja, kad Raštą priėmė kompetentingas subjektas – Meras. Be kita ko, Prašymas buvo adresuotas tiek Administracijai, tiek ir Merui, jame nurodytas Administracijos netinkamas veikimas, todėl Meras galėjo ir turėjo pareigą išnagrinėti Prašymą ir pateikti teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą. Toliau pateikiamos Komisijos nustatytos faktinės aplinkybės bei jų teisinis įvertinimas.

Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašu nustatyta, jog žemės sklypas, unikalus Nr. *(duomenys neskkelbtini)*, esantis Šilutės r. sav., *(duomenys neskkelbtini)*, *(duomenys neskkelbtini)* g. *(duomenys neskkelbtini)*, nuosavybės teise priklauso Lietuvos Respublikai, patikėjimo teise jį valdo Šilutės rajono savivaldybė (minėta, toliau – ir Žemės sklypas).

Pareiškėjai nuosavybės teise priklauso žemės sklypas, unikalus Nr. *(duomenys neskkelbtini)*, esantis *(duomenys neskkelbtini)* r. sav., *(duomenys neskkelbtini)*, *(duomenys neskkelbtini)* g. *(duomenys neskkelbtini)*. Ginčo dėl aplinkybės, kad minėti žemės sklypai yra kaimyniniai, nėra. Taip pat nėra ginčo, kad valstybinių žemės sklypu naudojasi kitas asmuo.

Iš elektroninės bylos duomenų nustatyta, kad pareiškėja, atstovaujama advokatės D. D., 2025 m. lapkričio 18 d. skundu kreipėsi į Valstybinę teritorijų planavimo ir statybos inspekciją prie Aplinkos ministerijos (toliau – ir VTPSI) dėl patikrinimo Žemės sklype dėl galimų teisės aktų pažeidimų, susijusių su želdiniais valstybinėje žemėje, su prašymu nustačius pažeidimus, įpareigoti atsakingus asmenis pašalinti pažeidimus – pašalinti (perkelti) Žemės sklypo šiaurinėje dalyje esantį 21 vienetą riešutų (lazdyno) medį (krūmą) (minėta, toliau – ir Skundas). Skunde nurodyta, kad Žemės sklype, šiaurinėje dalyje, dviem eilėmis yra pasodintas 21 vnt. riešutų (lazdynų) medis, apie 6 m aukščio, kurių atstumas iki pareiškėjos žemės sklypo ribos neatitinka teisės aktų reikalavimų: pirmoje eilėje 11 vnt. riešutų medžių iki pareiškėjos žemės sklypo ribos yra 1,20 m iki 2,60 m; antroje eilėje 11 vnt. riešutų medžių atstumas iki pareiškėjos žemės sklypo ribos yra nuo 3,13 m iki 4,30 m. VTPSI Skundą persiuntė nagrinėti pagal kompetenciją Administracijai.

Atsakovė Administracija Raštu Nr. 1 informavo pareiškėją, jog atsakovės atstovai 2025 m. gruodžio 3 d. atliko patikrinimą Žemės sklype ir įpareigojo namo gyventoją Y. Y. per 3 mėnesius želdinius perkelti iš sklypo šiaurinės dalies.

Bylos duomenys patvirtina, kad pareiškėja, atstovaujama advokatės D. D., 2026 m. kovo 9 d. pranešimu kreipėsi į Administraciją su reikalavimu atlikti pakartotinį patikrinimą, imtis teisės aktuose numatytų priemonių, kad būtų įvykdytas atsakovės įpareigojimas pašalinti pažeidimus, taikyti administracinę atsakomybę bei informuoti pareiškėją apie atlikto pakartotinio patikrinimo rezultatus, priimtus sprendimus, taikytas priemones pažeidimams pašalinti (minėta, toliau – ir Pranešimas).

Administracija 2026 m. balandžio 7 d. raštu „Dėl pranešimo“, informavo pareiškėją, jog atsakovės atstovai 2026 m. balandžio 3 d. atliko pakartotinį patikrinimą Žemės sklype, ir želdiniai, dėl kurių buvo kilęs ginčas, yra persodinti ir atitraukti nuo šiaurinės sklypo ribos (minėta, toliau – ir Raštas Nr. 2).

Pagal bylos medžiagą, pareiškėja, atstovaujama advokatės D. D., 2026 m. balandžio 22 d. kreipėsi į Administraciją su reikalavimu, kuriame nurodė ir pateikė duomenis (atliktus atstumų matavimus), kuriais remiantis Administracija sprendžia, kad Y. Y. Žemės sklype įpareigojimą įvykdė tinkamai ir persodinti želdiniai atitinka teisės aktų reikalavimus. Prašymu Nr. 1 taip pat buvo prašoma nedelsiant imtis būtinų veiksmų pažeidimams Žemės sklype pašalinti ir užtikrinti, kad želdiniai būtų persodinti laikantis teisės aktuose nustatytų reikalavimų ir nebūtų pažeidinėjamos pareiškėjos teisės ir teisėti interesai.

Administracija 2026 m. gegužės 26 d. raštu „Dėl reikalavimo“ (minėta, toliau – ir Raštas Nr. 3) informavo pareiškėją, jog atsakovė Administracija 2026 m. gegužės 25 d. atliko pakartotinį patikrinimą, kurio metu nustatė, jog ginčo objektu esantys želdiniai yra nugenėti iki maždaug 2,5 m aukščio, o arčiausiai tvoros esantys lazdynai žemės naudotojų teigimu bus perkeliami rudens laikotarpiu, kadangi šiuo metu jų persodinimas galėtų pakenkti augalų gyvybingumui ir jie gali neišgyventi. Pažymėjo, kad želdinių perkėlimas bus atliekamas tinkamu agronominiu laikotarpiu, siekiant užtikrinti augalų prigijimą ir išsaugojimą. Iki perkėlimo, želdiniai bus prižiūrimi ir palaikomi taip, kad nekeltų papildomų nepatogumų kaimyniniam sklypui. Su Raštu Nr. 3 buvo pateiktos trys fotofiksacijos, iš kurių matyti gyvybingi medžiai, jų suvešėjusi lapija.

Paskutinis pareiškėjos kreipimasis pateiktas Administracijai ir Merui 2026 m. birželio 2 d. Pakartotiniu reikalavimu (minėta, toliau – ir Prašymas) pareiškėja, atstovaujama advokatės D. D., kreipėsi į Administraciją ir Merą su reikalavimais:

1) nedelsiant imtis visų būtinų veiksmų pažeidimams valstybinėje žemėje pašalinti ir užtikrinti, kad želdiniai būtų persodinti, laikantis teisės aktuose nustatytų reikalavimų ir nebūtų pažeidinėjamos pareiškėjos teisės ir teisėti interesai;

2) nedelsiant pateikti duomenis (įrodymus (atliktus atstumų matavimus)) patvirtinančius, kuriais remiantis Atsakovė Rašte Nr. 2 teigė, jog Y. Y. Žemės sklype įpareigojimą įvykdė tinkamai ir persodinti želdiniai (jų vieta) atitinka teisės aktų reikalavimus (išlaikyti numatyti atstumai);

3) pateikti duomenis ir dokumentus, kuriais remiantis atsakovė pritarė žemės naudotojų teiginiui ir (ar) konstatavo, kad želdinių dėl kurių yra kilęs ginčas, esančių valstybinėje žemėje (unikalus Nr. *(duomenys neskelbtini)*) adresu: Šilutės r. sav., *(duomenys neskelbtini)* mstl., *(duomenys neskelbtini)* g. *(duomenys neskelbtini)*), persodinimas galimas tik rudens laikotarpiu ir kad jų persodinimas šiuo metu gali pakenkti želdinių gyvybingumui;

4) nurodyti teisinį ir faktinį pagrindą, kuriuo remiantis atsakovė toleravo 2025 m. gruodžio 3 d. pirmo patikrinimo metu nustatyto įpareigojimo nevykdymą; paaiškinti, kodėl atsakovė laiko pagrįstais ir priimtinais žemės naudotojų argumentus, kurie pateikti jau pasibaigus nustatytam 3 mėnesių terminui pažeidimams pašalinti ir kokių teisiniu pagrindu tokie argumentai yra laikomi teisėtu pagrindu nevykdyti atsakovės priimto įpareigojimo; nurodyti, kokių teisės aktų nuostatomis, vidaus tvarkomis ar kitais dokumentais grindžiama atsakovės praktika nesiimti veiksmų užtikrinant realų įpareigojimo įvykdymą.

Išnagrinėjęs prašymą, Meras skundžiamu Raštu informavo pareiškėją, jog nagrinėjama situacija yra susijusi su gretimų nekilnojamojo turto objektų naudotojų nesutarimu dėl želdinių vietos ir jų galimo poveikio kaimyniniam sklypui. Rašte pažymėta, kad Administracija nėra šio ginčo šalis ir neturi įgaliojimų spręsti privačių asmenų tarpusavio civilinių ginčų ar nustatyti jų teisių bei pareigų. Tokie ginčai sprendžiami šalių susitarimu arba teisės aktų nustatyta tvarka kompetentingose ginčus

nagrinėjančiose institucijose. Taip pat chronologine tvarka nurodyti pareiškėjos teikti prašymai, skundai, reikalavimai, Administracijos teikti atsakymai. Pabrėžta, kad Administracija tinkamai vykdė jai pavestas funkcijas savo kompetencijos ribose. Vykdydama jai teisės aktais pavestas funkcijas, atliko patikrinimus vietoje, įvertino nustatytas aplinkybes ir Raštu pateikė turimą informaciją ir paaiškinimus pagal savo kompetenciją. Atsakydama į Prašymo dalį dėl duomenų ir matavimų, kuriais remiantis buvo pateiktas Raštas Nr. 2, pažymėjo, kad 2026 m. balandžio 3 d. patikrinimo metu geodeziniai ar kiti specialūs atstumų matavimai nebuvo atliekami. Faktinės aplinkybės buvo vertinamos vietoje pagal vizualiai nustatytą situaciją. Todėl Administracija neturi geodezinių matavimų, schemų ar kitų dokumentų, patvirtinančių konkrečius atstumus tarp želdinių ir sklypo ribos.

Duomenų, kad Administracija būtų pateikusi atsakymą į Prašymą, byloje nėra.

Pareiškėja, nesutikdama su Rašto dalimi, susijusia su pareiškėjos Prašymo dėl galimų teisės aktų pažeidimų Žemės sklype išnagrinėjimu, skundu kreipėsi į Komisiją.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (minėta, toliau – ir VAĮ), Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas (minėta, toliau – ir VSI), Lietuvos Respublikos želdynų įstatymas (minėta, toliau – ir ŽĮ), Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (toliau – ir Taisyklės), Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklės, patvirtintos 2007 m. gruodžio 29 d. Aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-717 (minėta, toliau – ir Želdynų priežiūros taisyklės), Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2025 m. balandžio 24 d. sprendimu Nr. T1-808 patvirtintos Šilutės rajono savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos taisyklės (minėta, toliau – ir Savivaldybės taisyklės).

Atsakovės pagal vykdomų funkcijų apimtį bei paskirtį, veiklos pobūdį, turimus įgaliojimus priskirtinos viešojo administravimo subjektams, todėl savo veikloje privalo vadovautis ir VAĮ nuostatomis. VAĮ nustato kreipimosi į viešojo administravimo subjektus formas: prašymą ir skundą. Vadovaujantis VAĮ 2 straipsnio 10 dalimi, prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus, o skundas – asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame tas asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti (2 straipsnio 12 dalis). Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles (VAĮ 11 straipsnio 1 dalis).

Taisyklių 35 punkte nustatyta, kad prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją. Pagal Taisyklių 45 punktą, į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį: į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš VAĮ 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.1 papunktis); į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualių klausimų atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.2 papunktis); į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAĮ 13 straipsnyje nustatyta tvarka (45.3 papunktis); į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma (45.4 papunktis). Pažymėtina, jog skundo ar prašymo turiniu pareiškėjas nustato nagrinėjimo ribas, ir šių ribų institucija, nagrinėjanti skundą ar prašymą, privalo laikytis.

Įvertinus Prašymo turinį, kuriame nurodoma, jog toliau pažeidinėjamos pareiškėjos teisės ir teisėti interesai dėl želdinių nepašalinimo, prašoma pateikti duomenis ir dokumentus, spręstina, jog jis turi tiek skundo, tiek ir prašymo pateikti informaciją požymių, todėl į Prašymą turėjo būti atsakyta pateikiant administracinį sprendimą bei pateikiami prašomi dokumentai arba nurodomos priežastys, kodėl prašomi duomenys negali būti teikiami. Kadangi pareiškėja skundu Komisijai pretenzijų dėl netinkamo Prašymo išnagrinėjimo dokumentų pateikimo / nepateikimo aspektu nereiškia, byloje bus pasisakoma tik dėl Prašymo dalies, kuria pateiktas atsakymas į Prašymo dalį imtis būtinų veiksmų pažeidimams Žemės sklype pašalinti ir užtikrinti, kad želdiniai būtų persodinti laikantis teisės aktuose nustatytų reikalavimų ir nebūtų pažeidinėjamos pareiškėjos teisės ir teisėti interesai, teisėtumo.

Vadovaujantis VSI 6 straipsnio 26 punktu, prie savarankiškų savivaldybių funkcijų priskirtina kraštovaizdžio, nekilnojamųjų kultūros vertybių ir savivaldybės įsteigtų saugomų teritorijų tvarkymas ir apsauga, savivaldybės želdynų ir želdinių teritorijose esančių želdynų ir želdinių apsauga, priežiūra ir tvarkymas, būklės stebėseną, želdynų kūrimo ir želdinių veisimo organizavimas ir (ar) vykdymas, želdinių ir želdynų, neatsižvelgiant į žemės, kurioje jie yra, nuosavybės formą, inventorizavimas ir apskaita, atskirųjų želdynų žemės sklypų formavimo, šių sklypų kadastro duomenų nustatymo ir jų įrašymo į Nekilnojamojo turto kadastrą organizavimas. Savivaldybės tarybos išimtinė kompetencija apima taisyklių, už kurių pažeidimą atsiranda administracinė atsakomybė, ir kitų taisyklių tvirtinimą (VSI 15 straipsnio 2 dalies 28 punktas).

Savivaldybės želdynų ir želdinių teritorijos – želdiniais ar želdynais užimti žemės plotai, esantys savivaldybės patikėjimo ar panaudos teise valdomoje valstybinėje žemėje ir savivaldybei nuosavybės teise priklausančioje žemėje, taip pat Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos valdomoje valstybinėje žemėje miestuose, miesteliuose ir kurortuose (ŽĮ 2 straipsnio 13 dalis). Savivaldybių atstovaujamosios institucijos: tvirtina savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos taisykles; tvirtina želdynų ir želdinių apsaugos, priežiūros ir tvarkymo komisijos sudėtį ir šios komisijos nuostatus (ŽĮ 5 straipsnio 1 dalies 1 ir 5 punktai).

Tokios taisyklės patvirtintos Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2025 m. balandžio 24 d. sprendimu Nr. T1-808. Šilutės rajono savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos taisyklėse nustatoma savivaldybės teritorijoje ne miško žemėje esančių želdynų ir želdinių apsauga, tvarkymas, priežiūra, fizinių ir juridinių asmenų teisės ir pareigos, tvarkant ir prižiūrint želdynus ir želdinius (Savivaldybės taisyklių 1 punktas).

Želdynų ir želdinių priežiūros ir tvarkymo darbai vykdomi vadovaujantis Taisyklėmis, želdynų ir statinių ir (ar) įrenginių projektais, kai tokius projektus privaloma parengti, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro tvirtinamomis Medžių ir krūmų, vandens telkinių, esančių želdynuose, priežiūros taisyklėmis (10 punktas). Želdynų ir želdinių savininkai ir valdytojai privalo saugoti želdynus ir želdinius, tinkamai juos prižiūrėti ir tvarkyti: atlikti kasmetinį medžių ir krūmų genėjimą, nudžiūvusių, pavojų gyventojams, jų turtui, statiniams ar eismo saugumui keliančių medžių ir krūmų kirtimą, medžių ir krūmų atžalų pašalinimą, tręšimą ir kitus želdynų ir želdinių priežiūros darbus, skirtus gerai fizinei ir estetinei želdyno būklei palaikyti (17 punktas). Medžius ir krūmus draudžiama sodinti nesilaikant atstumų, nurodytų aplinkos ministro patvirtintose Želdynų įrengimo ir želdinių veisimo taisyklėse (27.1 punktas). Želdinių persodinimo reikalavimai numatyti Savivaldybės taisyklių IV skyriuje. Želdinių persodinimas vykdomas išimtiniais atvejais, kai nėra galimybės jiems augti toje vietoje, kurioje jie buvo pasodinti, – platinant gatves, vykdant statybos ar rekonstravimo darbus, formuojant kraštovaizdį (24 punktas).

Bendruosius želdynų įrengimo ir želdinių veisimo reikalavimus nustato Želdinių priežiūros taisyklės, kurių 2 punktas nustato, jog šie reikalavimai taikomi įrengiant viešuosius želdynus ir veisiant želdinius ne miško žemėje, valstybinės žemės viešosiose erdvėse. Veisiant medžius ir krūmus privačioje žemėje, privaloma laikytis 5.1, 5.10 ir 5.11 papunkčiuose nustatytų reikalavimų. Minėtų taisyklių 5 punkte numatyti reikalavimai medžių ir krūmų veisimui, t. y. medžiai ir krūmai veisiami: laikantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytų apribojimų sodinti želdinius (5.1 papunktis); lianos, pasodintos priede nurodytu atstumu, ant su kaimyniniu sklypu besiribojančių statinio sienų, tvorų ir kitų įrenginių gali būti veisiamos, jei gautas šio sklypo savininko ar valdytojo sutikimas raštu (5.10 papunktis); 5.11. Taisyklių priede nurodytu mažiausiu leistinu atstumu iki kaimyninio sklypo ribos, kai želdiniai veisiami be šio sklypo savininko ar valdytojo sutikimo raštu (5.11 papunktis). Želdinių priežiūros taisyklių priede patvirtinti mažiausi leistini atstumai iki kaimyninio sklypo ribos, kai želdiniai veisiami be šio sklypo savininko, valdytojo ar įgalioto asmens sutikimo raštu: medžiai ir krūmai rūšių, kurių individai gali užaugti aukštesni kaip 3 m arba formuojami aukštesni kaip 3 m, šiaurinėje pusėje (tarp 315° ir 45°) – 5 m, kitoje pusėje – 3 m.

Apibendrinant aukščiau nurodytą teisinį reguliavimą, sprendžiama, jog savivaldybės vykdomoji institucija (Meras) kontroliuoja želdynų įrengimą, veisimą savivaldybės želdynų ir želdinių teritorijose. Už šios srities kontrolę gali būti atsakinga ir Administracija, kai Meras nusprendžia įgaliojimams vykdyti pasitelkti Administraciją.

Nagrinėjamu atveju, ginčo želdynai pasodinti valstybiniame Žemės sklype, kurį patikėjimo teise valdo Šilutės rajono savivaldybė. Į bylą nėra pateikti jokie duomenys, patvirtinantys teisėtą Y. Y. naudojimąsi Žemės sklypu, NTR nėra išviešintas joks teisėtas naudojimas šiuo sklypu nurodyto asmens. Šios faktinės aplinkybės lemia, jog ginčo Žemės sklypas, kuriame pasodinti riešutų medžiai, viso 21 vnt., yra pasodinti valstybiniame Žemės sklype, už kurio priežiūrą *de jure* yra atsakingas jį patikėjimo teise valdantis subjektas – Šilutės rajono savivaldybė. Todėl vadovaujantis ŽĮ 2 straipsnio 13 dalimi, Žemės sklype esantys želdynai priskirtini savivaldybės želdynų ir želdinių teritorijai.

Skundžiamame Rašte nurodytos nustatytos faktinės aplinkybės apie pareiškėjos teiktus skundus, prašymus, reikalavimus, Administracijos atliktus veiksmus, nagrinėjant pareiškėjos skundus, prašymus, reikalavimus. Rašte nurodyta, jog nagrinėjama situacija iš esmės yra susijusi su gretimų nekilnojamojo turto objektų naudotojų nesutarimu dėl želdinių vietos ir jų galimo poveikio kaimyniniam sklypui, o Administracija nėra šio ginčo šalis ir neturi įgaliojimų spręsti privačių asmenų tarpusavio civilinių ginčų ar nustatyti teisių bei pareigų. Tokie ginčai sprendžiami šalių susitarimu arba teisės aktų nustatyta tvarka kompetentingose ginčus nagrinėjančiose institucijose. Tai reiškia, jog Meras sprendė, jog jis nėra kompetentingas spręsti Prašymu formuluojamo reikalavimo dėl pažeidimų Žemės sklype pašalinimo. Komisija tokiai Mero išvadai nepritaria ir daro išvadą, kad toks atsisakymas imtis veiksmų dėl pažeidimų Žemės sklype pašalinimo yra neteisėtas ir nepagrįstas, prieštaraujantis nurodytam aukščiau pacituotam teisiniam reguliavimui.

Pagal bylos medžiagą, tiek Administracija, tiek Meras pripažįsta padarytus pažeidimus Žemės sklype, nes iki pareiškėjos žemės sklypo nesilaikyta imperatyvių aukščiau nurodytais teisės aktais reglamentuojamų atstumų nuo želdinių iki kaimyninio sklypo ribos. Pažymėtina, jog pagal pareiškėjos 4 kreipimuisi į Administraciją, buvo atlikti patikrinimai: 2025 m. gruodžio 3 d., 2026 m. balandžio 3 d., 2025 m. gegužės 25 d. Tačiau į bylą nėra pateikti jokie rašytine forma užfiksuotų patikrinimų faktinės aplinkybės ir surašytas išvadas patvirtinantys dokumentai. Pagal Rašto ir Administracijos atsiliepimo turinį, faktinės aplinkybės buvo vertinamos vietoje pagal vizualiai nustatytą situaciją. Toks duomenų patikrinimas vietoje neatitinka VAI 27 straipsnio 1 ir 2 dalies reikalavimų, kadangi apie jį nepranešta pareiškėjai, taip pat faktiniai duomenys neužfiksuoti, patikrinimo aktas nesurašytas.

Įvertinus Rašto turinį, kiek jis susijęs su Prašyme formuluojamo reikalavimo išnagrinėti galimus teisės aktų pažeidimus Žemės sklype ir užtikrinti, kad nebūtų pažeidinėjamos pareiškėjos teisės ir teisėti interesai, išnagrinėjimu, sprendžiant, jog pareiškėjai pagrįstai kyla abejonės dėl šio Rašto teisėtumo. Meras skundžiamo Rašto dalimi sprendė, kad ginčas savo prigimtimi priskirtinas civiliniams teisiniams santykiams. Komisija, įvertinusi tai, kad Žemės sklypas yra valstybinė žemė, patikėjimo teise valdomas Šilutės rajono savivaldybės, nesant pateikto jokio teisėto Y. Y. Žemės sklypo valdymo, naudojimo ir disponavimo teisę patvirtinančio dokumento, sprendžia, jog atsakovės netinkamai nustatė ginčo esmę ir jo ribas, padarė nepagrįstą ir neteisėtą išvadą, kad atsakovės nėra kompetentingos spręsti Prašymo 1 reikalavimo. Rašte nenurodytas joks teisinis pagrindas šio reikalavimo nenagrinėti, atsakovės neįrodė, kad jos nėra kompetentingos nagrinėti keliamo ginčo, įvertinant ne tik teisinį reguliavimą, bet ir ankstesnių prašymų, skundų ir reikalavimų nagrinėjimo rezultatus.

Komisija pritaria pareiškėjos pozicijai, jog Administracija nevykdė priimto Rašto Nr. 1 vykdymo kontrolės, nors įpareigojimo 3 mėnesių terminas pašalinti želdinius, išlaikant atstumą iki kaimyninio žemės sklypo, baigėsi. Pažymėtina, kad pati atsakovė Šilutės rajono savivaldybė yra Žemės sklypo valdytoja ir turi būti suinteresuota, kad būtų laikomasi teisės aktų reikalavimų, įskaitant ir atstumus nuo želdinių iki kaimyninio žemės sklypo ribos. Už Savivaldybės taisyklių reikalavimų nesilaikymą numatyta administracinė atsakomybė pagal Administracinių nusižengimų kodekso nuostatas.

Rašto turinys patvirtina, kad galutinis sprendimas Prašymo atžvilgiu nebuvo priimtas, nors pareiškėja nurodė tęstinį savo teisių pažeidimą – trukdymą pareiškėjai naudotis jai nuosavybės teise priklausančiu sklypu. Administracinė procedūra Prašymo atžvilgiu nebuvo atlikta.

Individualus administracinis aktas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis. Nagrinėjamu atveju, skundžiama Rašto dalis yra nepagrįsta objektyviais

duomenimis, faktais ir teisės aktų nuostatomis ir jį priimant buvo pažeistos pagrindinės procedūros, ypač taisyklės, turėjusios užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą ir sprendimo pagrįstumą (patikrinimai vietoje nefiksuoti jokiais rašytiniais įrodymais). Atsakovės neatliko administracinės procedūros dėl Prašyme nurodytų aplinkybių, nepaisant ankstesnių pareiškėjos prašymų, skundų ir kreipimųsi. Pareiškėja Prašyme ne tik nurodė anksčiau nustatytas faktines aplinkybes, tačiau nurodė ir naujas aplinkybes – Rašto Nr. 1 vykdymo nekontroliavimo, tęstinio teisių pažeidimo dėl želdinių neperkėlimo ir nesilaikymo nustatytų atstumų iki pareiškėjos žemės sklypo. Meras nepateikė motyvuoto ir faktinėmis aplinkybėmis bei teisės aktų normomis pagrįsto atsakymo į Prašymo dalį.

Remiantis LVAT praktika sprendimo priėmimo faktinis pagrindas ir individuali argumentacija turi būti žinomi ne tik viešojo administravimo subjektui, priimančiam sprendimą, bet ir asmeniui, kurio atžvilgiu jis priimamas. Individualus administracinis aktas turi būti toks, kad iš jo būtų galima suprasti visuomeninių santykių esmę, subjektus, dalyvaujančius šiuose santykiuose, būtų aiškus tų visuomeninių santykių teisinis kvalifikavimas. Visiškai nesilaikant minėtų nuostatų ar laikantis tik iš dalies, paprastai kyla pagrįsta abejonė dėl tokio administracinio akto teisėtumo bei pagrįstumo, įgalinanti teismą, nagrinėjantį tokią bylą, skundžiamą viešojo administravimo subjekto individualų administracinį aktą panaikinti (LVAT 2008 m. lapkričio 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁵⁶-1898/2008, 2008 m. gruodžio 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁷⁵⁶-2036/2008). Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (LVAT 2010 m. rugpjūčio 24 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁷⁵⁶-450/2010, 2010 m. lapkričio 15 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁵⁵⁶-15/2010). Be to, LVAT savo praktikoje taip pat yra pažymėjęs, kad VAI įtvirtinti individualiam teisės aktui nustatyti reikalavimai laikytini gero administravimo principo atspindžiu (LVAT 2010 m. balandžio 29 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁸⁵⁸-737/2010). Esminė individualaus administracinio akto pagrįstumo sąlyga – turi būti nustatytos ne pavienės faktinės aplinkybės, o juridinių faktų visetas, būtinas ir pakankamas teisės normai taikyti. Individualiu administraciniu aktu turi būti išreikšta viešojo administravimo subjekto valia, privaloma asmeniui ir sukelianti jam ne bet kokių, bet konkrečių tiesioginių padarinių, todėl būtina reikalavimą ne tik pagrįsti objektyviais duomenimis bei teisės normomis, bet ir suformuluoti aiškus nuostatas (LVAT 2021 m. gruodžio 29 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3129-624/2021).

Komisija *ad hoc* (esant konkrečiai situacijai) įvertinusi skundžiamos Rašto dalies motyvą iš esmės nenagrinėti Prašymo dalies, daro išvadą, kad priimtas sprendimas yra neteisėtas. Netinkamai nustatytos Prašymo nagrinėjimo ribos, priimta Rašto dalis neatitinka gero administravimo, objektyvumo, išsamumo principų, nėra tinkamai motyvuota, todėl tai akivaizdžiai nesuderinama su VAI reikalavimais. Nurodyti Rašto dalies trūkumai yra esminiai. Esant nurodytoms aplinkybėms Komisija daro išvadą, kad Šilutės rajono savivaldybės mero 2026 m. birželio 25 d. rašto Nr. R3-2911 „Dėl pakartotinio reikalavimo“ dalis, susijusi su pareiškėjos 2026 m. birželio 2 d. pakartotinio reikalavimo dėl galimų teisės aktų pažeidimų valstybinėje žemėje išnagrinėjimu, neatitinka VAI 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktų reikalavimų, todėl naikintina.

Pareiškėja reikalavimo atsakovei Šilutės rajono savivaldybei, atstovaujamai Mero, dėl įpareigojimo atlikti veiksmus neformuluoja. Tačiau skundžiamo Rašto dalies panaikinimas reiškia, kad konkrečiu atveju atkurama buvusi iki ginčijamo akto priėmimo padėtis, todėl Merui kyla pareiga išnagrinėti pareiškėjos Prašymo dalį ir pateikti teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Pareiškėja išvestiniu skundo reikalavimu prašo įpareigoti Administraciją per Komisijos nustatytą terminą iš naujo išnagrinėti pareiškėjos Prašymą, laikantis VAI reikalavimų, visapusiškai įvertinti visas reikšmingas faktines aplinkybes ir, nustatčius teisės aktų pažeidimus, pagal kompetenciją imtis teisės aktuose nustatytų priemonių jiems pašalinti.

Kaip jau minėta, skundžiamas Raštas priimtas Mero, o ne Administracijos. Byloje nėra skundžiamas Administracijos neveikimas – atsakymo į Prašymą nepateikimas. Administracija atskiro rašto, kuris būtų ginčo dalyku, nepriėmė. Dėl šių priežasčių nėra teisinio pagrindo tenkinti išvestinio skundo reikalavimo. Įvertinus tai, kad Meras ir yra savivaldybės vykdomoji institucija, tačiau įgaliojimams vykdyti gali pasitelkti Administraciją, nėra jokio pagrindo įpareigoti atsakovę

Administraciją atskirai parengti atsakymą į Prašymą. Be kita ko, išvestinio reikalavimo lingvistinė išraiška suponuoja pareiškėjos siekį, jog Komisija nurodytų būdus Administracijai veikti, nurodytų, kokius veiksmus atlikti, tačiau atkreiptinas dėmesys, jog Komisija nėra viešojo administravimo institucija ir neatlieka viešojo administravimo atitinkamoje srityje, dėl to negali įpareigoti viešojo administravimo subjektą priimti konkretaus turinio administracinį sprendimą ar už viešojo administravimo subjektą priimti sprendimą, o gali tik pavesti iš naujo atlikti veiksmus, kurie pripažinti atliktais netinkamai (LVAT 2022 m. vasario 17 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-103-756/2022; 2020 m. vasario 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-169-624/2020 ir kt.). Komisija tik vertina viešojo administravimo subjekto atliktų arba neatliktų veiksmų teisėtumą. Todėl išvestinis skundo reikalavimas Administracijos atžvilgiu atmetamas.

Likusieji ginčo šalių argumentai laikytini pertekliniais, neturintys lemiamos juridinės reikšmės kilusio ginčo išsprendimui, todėl detaliau nedėstyti ir neanalizuotini.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktais, 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos X. Y. skundą tenkinti iš dalies.

Panaikinti Šilutės rajono savivaldybės mero 2026 m. birželio 25 d. rašto Nr. R3-2911 „Dėl pakartotinio reikalavimo“ dalį, susijusią su pareiškėjos 2026 m. birželio 2 d. pakartotinio reikalavimo dėl galimų teisės aktų pažeidimų valstybinėje žemėje išnagrinėjimu.

Kitą skundo dalį atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Laura Bernikienė

Komisijos narės

Marina Adomaitė

Vilija Astrauskienė